

Introduksjon til DR 1010: Personvern og personvernlovgivning

DR1010 Personvern i offentlig forvaltning

Vår 2011

Mona Naomi Lintvedt mnl@difi.no

Nye apps kan overvåke deg

- 60 har fått ulovlig parkeringsbot

MAGNUS BLAKER
TIPS meg @mblaker

Publisert 16.12.10 13:43

Del på Tips en venn

Bruk av overvåkingskamera for å gi parkeringsbot er ulovlig.

irister. [Les saken](#)

Uten datalagring blir Norge kriminell frihavn

-En rekke personer som har begått svært alvorlig kriminalitet, slipper unna fordi trafikkdata slettes. Sier Norge nei til EUs datalagrings- direktiv blir det enda verre, advarer Kripos-sjef Odd Reidar Humlegård.

Har USA rett til å lese dine nett-hemmeligheter?

Ikke nødvendigvis, men de gjør det nok, forteller professor Jon Bing.

Skulle gå en tur - havnet i terrorregister

10.01.2011 kl. 07:35

USAs ulovlige ambassadeovervåkere mistenkte dem for å være

Merker kvinner med menses

Koder for å gå på do, og røde bånd for at sjefen skal se at du har menstruasjon. Dette er noen av kontrolltiltakene som praktiseres på norske arbeidsplasser.

Barn klager på foreldres nettbruk

- Tenk før du legger ut bilder av barna! oppfordrer Datatilsynet.

NAV har lov til å spionere på deg

Kan få utlevert alle dine sensitive trafikkdata, noe politiet bare kan drømme om.

Kroppsskannere ved amerikanske flyplasser blir mer og mer upopulære. Mange føler seg bokstavelig talt gjenomlyst. FOTO: KATHY WILLENS/AP

Kroppsskanning vekker harme

Han truet med å få sikkerhetskontrolløren arrestert om han kom bort i hans intime deler. Denne advarselen kostet flypassasjer John Tyner 10.000 dollar i bot. Amerikanernes opprør mot nærgående sikkerhetskontroll ved flyplasser vokser.

To sider av samme sak

Argument for elektronisk journal

Foto: Lise Åserud/Scanpix

Nektes internett - må ta taxi

Norske pasienter kan dø på operasjonsbordet fordi digitale bilder fremdeles sendes i taxi.

Argument mot elektronisk journal

Syv sparket for snoking i pasientopplysninger

TOK TO FOR SNOKING: Administrasjonssjef Lucie Christensen Berge ved Helse Fonna i Haugesund bekrefter at to helsesekretærer ved helseforetaket har sluttet som følge av snoking i pasientjournaler. Foto: Grethe Nygaard

Internasjonalt personvern

Menneskerettigheter

- Verdenserklæringen om menneskerettighetene av 1948
- FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966
- Den europeiske menneskerettskonvensjon av 1950

Spesifikt om personvern

- Europarådets konvensjon om personvern i forbindelse med elektronisk databehandling av personopplysninger av 1981
- OECDs retningslinjer for beskyttelse og utveksling av personopplysninger over landegrensene av 1980
- EU direktiv om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av sådanne opplysninger av 1995

Den europeiske menneskerettskonvensjon av 1950 (EMK) art 8

1. Enhver har rett til respekt for sitt privat- og familieliv, sitt hjem og sin korrespondanse.
2. Offentlig myndighet skal ikke gjøre noe inngrep i utøvelsen av denne rett med mindre dette inngrep er i samsvar med loven og i et demokratisk samfunn er en nødvendig forholdsregel for den nasjonale eller offentlige sikkerhet, for landets økonomiske velstand, for å forebygge uorden eller forbrytelser, beskytte helse eller moral eller beskytte andres rett og friheter

FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter av 1966 (SP) art 17

1. Ingen må utsettes for vilkårlige eller ulovlige inngrep i privat- eller familieliv, hjem eller korrespondanse, eller ulovlige inngrep på ære eller omdømme.
2. Enhver har rett til lovens beskyttelse mot slike inngrep eller angrep

Personverndirektivet

Direktiv 95/46/EF om beskyttelse av fysiske personer i forbindelse med behandling av personopplysninger og om fri utveksling av slike opplysninger

- Folkerettslig bindende for EU/EØS-statene
- Gir minimumsnivå for personopplysningsvern
- Til grunn for norsk personopplysningslov
- Formål:
 - Harmonisere nasjonale lover om personopplysningsvern for å avskaffe hindre mot at personopplysninger skal kunne flyte fritt mellom landene – hensyn til EUs indre marked
 - Sørge for et forholdsvis høyt nivå på personopplysningsvern - beskyttelse av menneskerettigheter

Personvern som del av IKT-politikken

regjeringen.no Regjeringen Stoltenberg II Departementene Tema A-Å Nettstedskart Hjelp Kontakt

FORNYINGS- OG ADMINISTRASJONSDEPARTEMENTET

Søk hos Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Søk på hele regjeringen.no

8.3.6 Automatisert saksbehandling – automatiserte avgjerdsstøttesystem

Rett representasjon av rettsreglar i datamaskinprogram gjeld moderne rettstryggleiksspørsmål, som er i slekt med personvernspørsmåla. Innan offentlig **forvaltning** er personvern og rettstryggleik to sider av same sak. Personopplysningar fungerer som avgjerdsgrunnlag i einskildsaker. Korrekte og fullstendige personopplysningar er derfor ofte ein føresetnad for korrekte og fullstendige einskiltvedtak. I tillegg er det sentralt å sikre riktig saksbehandling slik at ein tek vare på både omsynet til habilitet og vern mot at det blir teke utanforliggjande omsyn.

7 Ei døgnopen forvaltning...

8 Personvern

- 8.1 Innleiing
- 8.2 Status
- 8.3 Framtidige utfordringar...

9 IKT-tryggleik

10 Økonomiske og administrative...

Tilråing

1 Ord og uttrykk

8.1 Innleiing

8.1.1 Kva er personvern?

Personvern kan definerast og framstillast på mange ulike måtar. Sentralt står at kvart einskilt menneske er ukrenkjeleg og har krav på respekt frå andre menneske, respekt for eigen integritet og privatlivets fred. Personvernet er såleis nært knytt til einskildindividets høve til privatliv, sjølvråderett (autonomi) og sjølvutfalding. Retten til privatliv følgjer bl.a. av den europeiske menneskerettskonvensjonen (EMK) artikkel 8 og står sentralt i EUs personverndirektiv (95/46 EF).

Boks 8.1 Meir om personvern

Eit vesentleg element i personvernet er at ein person i utgangspunktet skal kunne avgjere sjølv kva andre skal få vite om hans eller hennar eigne personlege forhold. Vi kan i denne samanhengen snakke om «person *opplysningsvern*». Det er primært denne dimensjonen som er underlagd omfattande lovregulering som til dømes personopplysningsloven, helseregisterloven, reglar om teieplikt mv.

Personvern og personopplysningsvern

Teknologiavhengig krenkelse

Bryte taushetsplikt

Lese andres brev

“Vindustitting”

Inspisere
“kroppens hulrom”

Mobbing

Private sfærer

informasjon

kommunikasjon

geografisk

kroppslig

psykisk

Krenkelse ved hjelp av IKT

kommunikasjonskontroll

fjernsynsovervåking

biometri

personlighetstester

Integritet

Autonomi

DRI1010 vektlegger personvern i betydningen “personopplysningsvern”, dvs. personvern som gjelder behandling av personopplysninger

Oversikt over personvernlovgivning

A	Generell og helhetlig regulering av personvern	S t r a f f e l o v e n	E	Personopplysningsloven
B	Særlovgivning med bred regulering av personvernet			Helseregisterloven
C	Registerlover; oppretter registre og fastsetter visse regler for bruk			SISloven
D	Spredte bestemmelser i diverse lover, bl.a forvaltningsloven, offentleglova og opplæringslova			Folkeregisterloven Strafferegisterloven + mange andre lover

Straff ved f.eks.:

- brudd på taushetsplikt
- krenkelse av privatlivets fred
- ærekrenkelse
- mv

Taushetsplikt
Innsynsrett
Oppgaveplikt
osv

Læringsmål

Emnet skal gi grunnleggende kunnskaper om rettslige krav til **behandling av personopplysninger**

Avgjørende vekt på **personopplysningsloven (pol)**

I tillegg vil spørsmål vedr. forvaltningsloven og offentleglova, som står i sammenheng med *pol*, bli behandlet

Målsettingen er at dere skal kunne foreta selvstendige vurderinger av om offentlig saksbehandling mv som involverer behandling av personopplysninger er lovlig eller ikke

Det betyr: Kjenne til viktige rettslige problemstillinger og hovedlinjene i gjeldende rett på området. Det forventes ikke at dere skal kunne anvende rettsdogmatisk metode på fullverdig måte

Arbeidsmåter

Forelesninger

Viktige fordi i) pensum ikke dekker alt og ii) muntlig formidling legger vekt på å tydeliggjøre flere aspekter enn pensum

Forbered dere til hver forelesning + gjør etterarbeid!

Seminarundervisning

Gjennomgår og diskuterer eksempler og obligatoriske oppgaver

Gir dere trening i å løse rettsspørsmål i praksis

Gir dere mulighet til å diskutere, ta opp spørsmål, gå i dybden

To obligatoriske oppgaver som gruppeoppgaver

Forutsetter likeverdig innsats i grupper

Forutsetning for rett til å gå opp til eksamen

Seminarlærerne gjennomgår og godkjenner

Fin eksamenstrening!